ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»

Факультет суспільних і прикладних наук

Кафедра бізнесу та управління

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчально-методичної роботи
_____Ярослав ШТАНЬКО
“ 31 ” серпня 2026 р.

МЕНЕДЖМЕНТ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань:	D «Бізнес, адміністрування та право»
Спеціальність:	D 3 «Менеджмент»
Освітньо-професійна (освітньо-наукова) програма:	Бізнес та приватне підприємництво
Освітній рівень:	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни:	обов’язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання:	українська
Семестр викладання:	III

Івано-Франківськ
2026

РОЗРОБНИК:

к.е.н., доцент, завідувач кафедри бізнесу та управління — Ірина ПОПАДИНЕЦЬ

старший викладач кафедри бізнесу та управління — Тетяна ПЕРЦОВИЧ

ЗАТВЕРДЖЕНО:

на засіданні кафедри бізнесу та управління, протокол № 1 від 28 серпня 2026 р.

Завідувач кафедри — Ірина ПОПАДИНЕЦЬ

УЗГОДЖЕНО:

Гарант ОПП — Тарас ІВАШКІВ

СХВАЛЕНО:

на засіданні Науково-методичної ради, протокол № 1 від 31 серпня 2026 р.

e-mail	iryna.r.popadynets@ukd.edu.ua tetiana.pertsovych@ukd.edu.ua
Номер аудиторії чи кафедри	205
Посилання на сайт	https://ukd.edu.ua/person/iryna-popadynets https://ukd.edu.ua/person/tetyana-pertsovych
Сторінка курсу в СДО	https://online.ukd.edu.ua/course/view.php?id=7495

ВСТУП

Анотація навчальної дисципліни. Сьогодні ринок характерний постійним прагненням до підвищення ефективності виробництва, припускає прийняття рішення тими, хто несе відповідальність за кінцеві результати діяльності підприємства, організації; потребує постійних коригувань, цілей і програм розвитку підприємств. Саме такі завдання і виконує менеджмент. Менеджмент – інтегрований процес планування, організації, мотивації та контролю за допомогою якого професійно підготовлені спеціалісти формують організації всіх галузей економіки та управляють ними шляхом постановки цілей і розробки способів їх досягнення, координуючи діяльність працівників. Тому, вивчення дисципліни «Менеджмент» є важливим елементом в підготовці фахівців за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Освітня компонента «Менеджмент» формує профіль майбутнього спеціаліста, озброюючи його основами теорії та методології управління організаційними ресурсами в умовах ринкової економіки. Менеджмент ґрунтується на наукових принципах економічної теорії, знаннях підприємницької діяльності, теорії критичного мислення, етиці ділового спілкування тощо. Програма навчальної дисципліни передбачає вивчення менеджменту як інструменту, що дозволяє здійснювати процес управління на підприємстві та відповідає вимогам комплексу управлінських та ринкових процесів.

Мета освітньої компоненти «Менеджмент» є надання студентам теоретичних знань щодо формування сучасного управлінського мислення та системи соціальних знань у галузі менеджменту, розуміння концептуальних основ системного управління організаціями; набуття вмінь аналізувати внутрішнє та зовнішнє середовище, приймати адекватні управлінські рішення.

Основними **завданнями**, які мають бути вирішені під час викладання дисципліни є:

– навчити студентів сучасному управлінському мисленню;

– навчити технології процесу управління, реалізації функцій менеджменту;

– дати знання про сучасні ефективні організаційні структури менеджменту;

– привити навички застосування засобів впливу на трудовий колектив підприємства;

– рекомендувати раціональні форми управління людьми та способи забезпечення ефективної діяльності підприємств.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен **знати:**

– сутність основних понять і категорій менеджменту;

– історію становлення і розвитку менеджменту;

– класичні теорії менеджменту, сучасні концепції та інтегровані підходи до управління організацією;

– зміст процесу та технології управління організацією;

– принципи та методи менеджменту;

– види управлінських рішень та процес їх прийняття;

– суть реалізації менеджером основних функцій планування, організації, мотивації та контролю;

– особливості роботи керівника, як суб'єкта управління, його взаємодії з колективом, стилі керівництва;

– феномен лідерства та використання його для ефективного регулювання дій підлеглих;

– поняття та види конфлікту і стресу, причини виникнення, методи їх долання та управління;

– способи ефективності управління організацією.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен **вміти:**

– вирішувати ситуації з управління організацією, визначати сильні та слабкі сторони, застосовувати методи долання перешкод;

– визначати мету організації, встановлювати стратегію розвитку;

– приймати управлінські рішення та здійснювати комплекс дій для їх реалізації;

– застосовувати види, методи та інструменти з управління планування, організації та мотивації роботи підприємства;

– визначати тип організаційних структур підприємства та набути практичних навичок щодо їх розробки;

– застосовувати види контролю та ефективно його проводити в системі управління підприємством;

– обирати та вміло використовувати стилі керівництва, що ґрунтуються на відповідних видах та формах влади;

– вирішувати конфліктні ситуації в колективі та здійснювати профілактику, запобігати стресам;

– орієнтуватися на досягнення запланованого кінцевого результату та оцінювати керування в цілому;

– застосовувати способи ефективності управління організацією.

Компетентності та результати навчання, яких набувають здобувачі освіти внаслідок вивчення освітньої компоненти «Менеджмент» (шифри та зміст компетентностей та програмних результатів навчання вказано відповідно до ОПП/ОНП «Бізнес та приватне підприємництво»), введеної в дію ЗВО «УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА» «01» вересня 2025 року.

Шифр та назва компетентності	Шифр та назва програмних результатів навчання
ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.	
ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	
ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	ПРН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.
ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.
ЗК 10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.	ПРН 7. Виявляти навички організаційного проектування.
ЗК 11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.	ПРН 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.
ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	ПРН 10. Мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації.
СК 1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.	
СК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.	
СК 3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.	
СК 4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.	
СК 5. Здатність управляти	

організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.	
СК 6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.	
СК 7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.	
СК 11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.	
СК 12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.	

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	**2**		
Семестр	**3**		
Кількість кредитів ЄКТС	**6 (180 год)**		
Аудиторні навчальні заняття		**денна форма**	**заочна форма**
	лекції	**28 (в годинах)**	**6 (в годинах)**
	семінари, практичні	**56 (в годинах)**	**12 (в годинах)**
Самостійна робота		**96 (в годинах)**	**162 (в годинах)**
Форма підсумкового контролю	**екзамен (3 семестр)**		

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни[1]:

Пререквізити	Постреквізити
Економічна теорія	Інноваційна діяльність
Макро- та мікроекономіка	Маркетинг
Вища математика	Підприємницька діяльність
Нетикет	Технологія прийняття рішень
	Лідерство

[1] тільки для обов'язкових дисциплін

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Перелік тем лекційного матеріалу

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи менеджменту

Тема 1. Поняття і сутність менеджменту (2 год.)

Сутність менеджменту як науки, її предмет та об'єкт вивчення. Мета та завдання менеджменту. Рівні управління, групи менеджерів.

Виникнення, розвиток та зміст менеджменту. Формування теорії та практики менеджменту. Етапи становлення менеджменту.

Концепції менеджменту щодо виділення різних шкіл. Характеристика інтегрованих підходів до управління: процесний підхід; системний підхід; ситуаційний підхід.

1. ***Питання для самостійного вивчення (8 год.):*** *Основні теоретичні аспекти менеджменту. Процес менеджменту. Сфера менеджменту: виробництво, фінанси, персонал, інновації, облік, збут, зовнішньоекономічна діяльність.*

Сучасні концепції менеджменту. Концепція «Управління за цілями». Концепція «управління за цілями». Сучасний менеджмент XXI століття, нові виклики та шляхи подолання. Процес сучасного менеджменту через трансформацію функцій.

(література 1,3,4,7,10,12,13,16,23,24,).

Тема 2. Організація як об'єкт управління (4 год.)

Поняття про організацію, її ознаки. Загальні характеристики організацій.

Життєвий цикл підприємства.

Внутрішнє та зовнішнє середовище організації. Чинники зовнішнього середовища організації, їх особливості та характеристика.

Організація як підприємство. Цілі організації.

Види підприємств, їх класифікація та характеристика. Об'єднання підприємств. Створення, реорганізація та ліквідація підприємств.

Питання для самостійного вивчення (8 год.): *Роль та значення менеджменту підприємства в ринкових умовах господарювання. Управління організацією в умовах кризи. Складові успіху організації. Організація як підприємство. Цілі організації.****(література 2,5,7,8,16,23).***

Тема 3. Принципи та методи управління (2 год.)

Суть та значення принципів менеджменту. Основні вимоги до принципів. Еволюція та зміст сучасних принципів менеджменту.

Сутність, зміст та значення методів, їх класифікація. Економічні методи управління. Організаційно-розпорядчі методи управління.

Питання для самостійного вивчення (8 год.): *Соціально-психологічні методи менеджменту. Психологічна сумісність в колективі* ***(література 2,5,7,8,16,23, 27).***

Тема 4. Прийняття управлінських рішень (2 год.)

Сутність та класифікація управлінських рішень.

Процес підготовки, прийняття та реалізація управлінських рішень. Організація та контроль виконання управлінських рішень.

Умови прийняття управлінських рішень. Чинники, що впливають на процес прийняття управлінських рішень.

Методи й моделі прийняття рішень.

Питання для самостійного вивчення (8 год.): *Види управлінських рішень Чинники, які впливають на прийняття рішень.*

Вивчення та узагальнення кращого досвіду та сучасних підходів розробки і прийняття рішень, застосування технологій прийняття управлінських рішень. Сучасні технології управлінських рішень ***(література 2,5,7,8,16,23, 27).***

Змістовий модуль 2. Процес управління організацією через функції

Тема 5. Планування в організації (2 год.)

Зміст планування як функції управління. Класифікація планів, форми планування. Методи організаційного планування. Сутність та етапи стратегічного планування.

Загальна характеристика бізнес-планування. Інформаційне поле для бізнес планування.

Питання для самостійного вивчення (8 год.): *Визначення місії та цілей організації у процесі стратегічного менеджменту. Види* ***с****тратегій. Стратегічне планування.*

Бізнес-план. Зміст та структура бізнес-плану. Складання бізнес-плану. ***(література 2,5,7,8,16,23, 25).***

Тема 6. Організація як функція управління (2 год.)

Суть організації управління як функції. Організація взаємодії та розподіл повноважень. Посадові обов’язки, права та відповідальність фахівця. Суть повноважень та компетенції.

Організаційна структура управління: поняття, основні елементи та фактори формування. Типи організаційних структур управління, їх переваги й недоліки.

Питання для самостійного вивчення (8 год.):

Розподіл повноважень і відповідальності. Положеннях про структурні підрозділи підприємств.

Посадові інструкції ***(література 2,5,7,8,16,23, 27).***

Тема 7. Мотивація (2 год.)

Суть мотивації, основні її компоненти й види. Стадії мотиваційного процесу. Піраміда «ієрархія потреб» А. Маслоу.

Змістові та процесуальні теорії мотивації.

Питання для самостійного вивчення (8 год.): *Індивідуальна і групова мотивація. Засоби мотиваційного впливу.*

*Управлінська етика і культура управління. Корпоративна культура. Етичні кодекси.****(література 2,5,7,8,16,23, 27).***

Тема 8. Управлінський контроль (2 год.)

Суть і елементи управління контролю. Форми контролю.

Етапи процесу контролю.

Принципи ефективного контролю.

Процес управлінського контролю та його етапи.

Питання для самостійного вивчення (8 год.):

Організація процесу контролю. Людина як об'єкт управлінського контролю. Поведінкові аспекти контролю. Правила ефективного контролю. Цифровізація системи контролю ***(література 2,5,7,8,16,23, 27).***

Змістовий модуль 3. Менеджер, його місце і роль в управлінні

Тема 9. Лідерство та керівництво (4 год.)

Лідерство як соціально-психологічне явище, його динаміка. Підходи до визначення ефективного лідерства. Роль лідера. Характеристика теорій лідерства.

Природа влади, її форми. Влада і вплив. Форми впливу. Авторитет керівника.

Керівництво як інтегруюча функція менеджменту. Стилі керівництва - автократичний, демократичний та ліберальний. Етика керівника. Організація праці керівника.

Питання для самостійного вивчення (8 год.): *Природа та складові лідерства, вимоги до менеджера. Керівництво та лідерство. Загальна характеристика моделі сучасного керівника.*

Групова динаміка. Згуртованість і лідерство у групі. Види груп. Характеристика Agile-менеджменту. Особливості роботи HR-менеджера.

*Чинники, що впливають на ефективність діяльності колективу. Поняття інформації та комунікації, їх роль в управлінні колективу. Вимоги до інформації****. (література 2,5,7,8,16,23, 27).***

Тема 10. Управління командою (2 год.)

Поняття команди. Управління групами в організаціях. Формування команд організації. Суть тімбілдінгу в організації.

Типи команд. Критеріїв, за якими можна класифікувати команди.

Управління командами, визначення ролей членів команди.

Управління конфліктами в командах.

Питання для самостійного вивчення (8 год.): *Роль тімбілдінгу в організації. Тімбілдінг – інструмент формування згуртованого колективу.*

Управління командами. Визначення ролей членів команди в проєкті. ***(література 2,5,7,8,16,23, 27, 30).***

Тема 11. Управління конфліктами та стресами (2 год.)

Поняття про конфлікт та його види Ознаки конфліктних ситуацій. Причини конфліктів.

Умови безконфліктної взаємодії керівника з підлеглими, фахівця обслуговування з клієнтом. Соціально-психологічний мікроклімат в колективі.

Методи управління конфліктами.

Діяльність керівника щодо врегулювання конфліктів.

Питання для самостійного вивчення (8 год.):

Управлінське рішення як умова попередження конфліктів. Конструктивне вирішення конфліктів.

Природа стресу, його зміст та сутність. Управління стресами. Причини стресу. Фізіологічні ознаки стресу ***(література 2,5,7,8,16,23, 27, 30).***

Тема 12. Ефективність управління (2 год.)

Суть ефективності управління. Методи виміру та показники ефективності управління підприємством.

Значення ефективності, її критерії та система показників оцінки ефективності.

Оцінка ефективності функціонування підрозділів апарату управління.

Питання для самостійного вивчення (8 год.): *Ефективність управління підприємством через команду.*

Соціальна відповідальність менеджера. Етика та ефективність. Ефективність управління на основі продуктивності праці.

Ефективний менеджмент за допомогою ШІ. Цифровізація менеджменту ***(література 2,5,7,8,16,23, 27, 30).***

Зміст семінарських та практичних занять

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи менеджменту

Тема 1. Поняття і сутність менеджменту (4 год.)

Семінарське заняття 1

Тема заняття: Поняття і сутність менеджменту

План

1. Основні теоретичні аспекти менеджменту.
2. Процес менеджменту.
3. Сфери менеджменту.

Завдання для самостійної роботи: ***Підготувати презентації на теми:*** *Сфера менеджменту: виробництво, фінанси, персонал, інновації, облік, збут, зовнішньоекономічна діяльність* ***(література 1,3,4,7,10,12,13,).***

Розв'язування ситуацій, тести

Семінарське заняття 2

Тема заняття: Еволюція менеджменту

План

1. Сучасні підходи та концепції менеджменту.
2. Етапи розвитку менеджменту.
3. Сучасний менеджмент, виклики та загрози.

Завдання для самостійної роботи: ***Підготувати презентації на теми:*** Сучасні концепції менеджменту. Концепція «Управління за цілями». Сутнісь сучасного менеджменту. Виклики та загрози для менеджменту XXI століття. Етапи розвитку управлінської науки в Україні. ***(література 1, 7,10, 13,16,23,24).***

Розв'язування ситуацій, дискусія (робота групами)

Тема 2. Організація як об'єкт управління (4 год.)

Семінарське заняття 3

Тема заняття: Організація – чорна скринька

План

1. Менеджмент підприємства в ринкових умовах господарювання.
2. Життєвий цикл розвитку організації
3. Складові успіху організації, її взаємодія з оточенням.

Розв'язування ситуацій, «Мозковий штурм» (робота групами).

Семінарське заняття 4

Тема заняття: Організація, її цілі та розподіл праці

План

1. Організація як підприємство. Його мета та стратегія.
2. Цілі та розподіл праці в організації.
3. Створення, реорганізація та ліквідація підприємств. *Завдання для самостійної роботи:* ***Підготувати презентації на теми:*** Роль та значення менеджменту підприємства в ринкових умовах господарювання. Управління організацією в умовах кризи.

Розв'язування ситуацій, тести

Тема 3. Принципи та методи управління (4 год.)

Семінарське заняття 5

Тема заняття: Принципи та методи менеджменту

План

1. Сучасні принципи менеджменту.
2. Сучасні методи управління.

Завдання для самостійної роботи: ***Підготувати презентації на теми:*** *Еволюція та зміст сучасних принципів та методів управління. Сучасні методи управління (****література 2,5,7,8,16,23, 27).***

Розв'язування ситуацій, тести

Семінарське заняття 6

Тема заняття: Психологічні методи управління

План

1. Суть та значення психологічних методів управління.
2. Психологічна сумісність.

Завдання для самостійної роботи: ***Підготувати презентації на теми:*** *Соціально-психологічні методи менеджменту. Психологічна сумісність в колективі* ***(література 2,5,7,8,16,23, 27).***

Розв'язування ситуацій, вправа: психологічний портрет колеги.

Тема 4. Прийняття управлінських рішень (4 год.)

Семінарське заняття 7

Тема заняття: Види управлінських рішень

План

1. Види управлінських рішень.
2. Чинники, які впливають на прийняття рішень.

*Завдання для самостійної роботи****: Підготувати презентації на теми:*** *Вивчення та узагальнення кращого досвіду та сучасних підходів розробки і прийняття рішень, застосування технологій прийняття управлінських рішень. Сучасні технології управлінських рішень* ***(література 2,5,7,8,16,23, 27).***

Розв'язування ситуацій, тести

Семінарське заняття 8

Тема заняття: Сучасні технології управлінських рішень

План

1. Сучасні технології управлінських рішень.
2. Сучасних підходи до розробки і прийняття рішень.
3. Аналіз проблем, постановка конкретних завдань, визначення критеріїв та норм, реалізація рішення.

Завдання для самостійної роботи: Види управлінських рішень Чинники, які впливають на прийняття рішень ***(література 2,5,7,8,16,23, 27).***

Вирішити ситуації мозковим штурмом

Тема 5. Планування в організації (4 год.)

Практичне заняття 9

Тема заняття: Стратегічне планування. Види стратегій

План

1. Стратегічне планування, суть та значення.
2. Визначення місії та цілей організації у процесі стратегічного планування.
3. Види стратегій.

Завдання для самостійної роботи: Визначення місії та цілей організації у процесі стратегічного менеджменту. Види стратегій. Стратегічне планування ***(література 2,5,7,8,16,23, 25).***

Розв'язування ситуацій, тести

Практичне заняття 10-12

Тема заняття: Бізнес-план як основа стратегічного управління

План

1. Бізнес-план.
2. Мета складання бізнес-плану.
3. Зміст та структура бізнес-плану.

Завдання для самостійної роботи: Бізнес-план. Зміст та структура бізнес-плану. Складання бізнес-плану. ***(література 2,5,7,8,16,23, 25).***

Розробка та захист бізнес-плану

Тема 6. Організація як функція управління (4 год.)

Практичне заняття 13

Тема заняття: Вивчення організаційної структури підприємства

План

1. Побудова організації.
2. Принципи побудови організаційних структур.
3. Види організаційних структур управління.

Завдання для самостійної роботи: Розподіл повноважень і відповідальності. Положеннях про структурні підрозділи підприємств ***(література 2,5,7,8,16,23, 27).***

Розв'язування ситуацій, вправа (побудову схем структур бізнесу), тести

Практичне заняття 14

Тема заняття: Посадові інструкції менеджерів

План

1. Обов'язки та повноваження.
2. Делегування повноважень та відповідальність
3. Права менеджера.

Завдання для самостійної роботи: Посадова інструкція менеджера трьох рівнів. ***(література 2,5,7,8,16,23, 27).***

Складання посадової інструкції менеджера нижчої ланки.

Тема 7. Мотивація (4 год.)

Практичне заняття 15

Тема заняття: Мотивація колективу, види мотивації

План

1. Суть та значення мотивації підлеглих.
2. Соціально-психологічний мікроклімат
3. Мотиваційні інструменти менеджера

Завдання для самостійної роботи: Індивідуальна і групова мотивація. Засоби мотиваційного впливу ***(література 2,5,7,8,16,23, 27).***

Розв'язування ситуацій, тести

Практичне заняття 16

Тема заняття: Етика та корпоративна культура

План

1. Етика та культура менеджера.
2. Корпоративна культура.
3. Етичні кодекси

Завдання для самостійної роботи: ***Підготувати презентації на теми:*** *Управлінська етика і культура управління. Корпоративна культура. Етичні кодекси (****література 2,5,7,8,16,23, 27).***

Розв'язування ситуацій

Тема 8. Управлінський контроль (4 год.)

Практичне заняття 17

Тема заняття: Організація процесу контролю

План

1. Організація процесу контролю на підприємстві.
2. Технологія контролю.
3. Людина як об'єкт управлінського контролю.

Завдання для самостійної роботи: ***Підготувати презентації на теми:*** *Організація процесу контролю. Цифровізація системи контролю* ***(література 2,5,7,8,16,23, 27).***

Практичне завдання: дослідження технології контролю,

Практичне заняття 18

Тема заняття: Психологічно-поведінкові аспекти контролю

План

1. Поведінкові аспекти функції контролю.
2. Психологія контролю.
3. Правила ефективного контролю.

Завдання для самостійної роботи: ***Підготувати презентації на теми:*** *Поведінкові аспекти контролю. Правила ефективного контролю* ***(література 2,5,7,8,16,23, 27).***

Розв'язування ситуацій, тести.

Тема 9. Лідерство та керівництво (6 год.)

Практичне заняття 19

Тема заняття: Лідерство в управлінні колективом

План

1. Лідерство, його складові.
2. Авторитет - запорука професіоналізму керівника.
3. Вимоги до сучасного керівника

Завдання для самостійної роботи: ***Підготувати презентації на теми:*** *Природа та складові лідерства, вимоги до менеджера. Керівництво та лідерство. Загальна характеристика моделі сучасного керівника* ***(література 2,5,7,8,16,23, 27).***

Розв'язування ситуацій, тести.

Практичне заняття 20

Тема заняття: Групова динаміка і колектив

План

1. Група, команда, колектив.
2. Види груп.
3. Складові групової динаміки, їх роль та вплив на ефективність діяльності.

Завдання для самостійної роботи: ***Підготувати презентації на теми:*** *Групова динаміка. Згуртованість і лідерство у групі. Види груп. Характеристика Agile-менеджменту. Особливості роботи HR-менеджера* ***(література 2,5,7,8,16,23, 27).***

Розв'язування ситуацій, тести.

Практичне заняття 21

Тема заняття: Інформація і комунікація в менеджменті організації

План

1. Поняття та зміст інформації, вимоги до неї.
2. Комунікація, її види та комунікаційний процес.

3. Комунікаційні чинники, що впливають на ефективність діяльності колективу.

Завдання для самостійної роботи: Поняття інформації та комунікації, їх роль в управлінні колективу. Вимоги до інформації. Чинники, що впливають на ефективність діяльності колективу. ***(література 2,5,7,8,16,23, 27).***

Розв'язування ситуацій, тести.

Тема 10. Управління командою (4 год.)

Практичне заняття 22

Тема заняття: Ефективна команда

План

1. Поняття команда, риси ефективної команди.
2. Види команд
3. Тімбілдінг – інструмент формування згуртованого колективу.

Завдання для самостійної роботи: Роль тімбілдінгу в організації. Тімбілдінг – інструмент формування згуртованого колективу. ***(література 2,5,7,8,16,23, 27, 30).***

Розв'язування ситуацій, тести.

Практичне заняття 23

Тема заняття: Управління командою

План

1. Управління командами.
2. Ролі членів команди.
3. Процес управління командами. Перешкоди та бар'єри.

Завдання для самостійної роботи: Управління командами. Визначення ролей членів команди для роботи в проєкті. ***(література 2,5,7,8,16,23, 27, 30).***

Розв'язування ситуацій, тести.

Тема 11. Управління конфліктами та стресами (4 год.)

Практичне заняття 24

Тема заняття: Вирішення конфліктних ситуацій

План

1. Природа конфлікту, види та форми прояву.
2. Методи вирішення конфліктних ситуацій.
3. Конструктивне і деструктивне розв'язання конфліктів.

Завдання для самостійної роботи: Управлінське рішення як умова попередження конфліктів. Конструктивне вирішення конфліктів. ***(література 2,5,7,8,16,23, 27, 30).***

Розв'язування ситуацій, тести.

Практичне заняття 25

Тема заняття: Стрес, боротьба зі стресом.

План

1. Стрес, причини і наслідки.
2. Управління стресами.

Завдання для самостійної роботи: ***Підготовити презентації на теми:*** *Природа стресу, його зміст та сутність. Управління стресами. Причини стресу. Фізіологічні ознаки стресу* ***(література 2,5,7,8,16,23, 27, 30).***

Вправи, кейс-аналіз, проблемно-пошукові розв'язки

Тема 12. Ефективність управління (6 год.)

Практичне заняття 26

Тема заняття: Вивчення ефективності управління підприємством

План

1. Показники успішної компанії.
2. Ефективність команди, критерії оцінювання.

Завдання для самостійної роботи: Ефективність управління підприємством через команду. ***(література 2,5,7,8,16,23, 24,26, 28).***

Розв'язування ситуацій, тести.

Практичне заняття 27

Тема заняття: Соціальна відповідальність та ефективність менеджменту

План

1. Соціальна відповідальність менеджерів.
2. Оцінка ефективності політики корпоративної соціальної відповідальності.

*Завдання для самостійної роботи: Соціальна відповідальність менеджера. Оцінка ефективності політики корпоративної соціальної відповідальності.(****література 2,5,7,8,16,23, 24, 26).***

Проблемно-пошукові завдання, дискусія

Практичне заняття 28

Тема заняття: Цифровізація менеджменту організацій

План

1. Цифровізація менеджменту як сучасний тренд розвитку організацій.
2. Цифровізація бізнес-процесів менеджменту організацій.
3. Застосування штучного інтелекту в управлінні сучасних компаній: загрози та виклики.
4. Вплив ШІ на розвиток сучасного менеджменту.

Завдання для самостійної роботи: ***Підготувати презентації на теми:*** *Ефективний менеджмент організації за допомогою ШІ. Цифровізація менеджменту* ***(література 2,5,7,8,16,23, 27, 28).***

Бесіда, дискусія.

Зміст самостійної роботи здобувачів

Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни:

Найменування видів робіт	Розподіл годин за формами навчання	
	денна	заочна
Самостійна робота, год, у т.ч.:	96	162
Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	28	20
Підготовка до практичних занять та контрольних заходів	20	-
Підготовка звітів з практичних робіт	-	-
Підготовка до поточного контролю	10	22
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	38	120

ПОЛІТИКА КУРСУ

Коротко, з покликанням на відповідну нормативну базу УКД, висвітлити питання:[2]

1) щодо системи поточного і підсумкового контролю

Організація поточного та підсумкового семестрового контролю знань студентів, проведення практик та атестації, переведення показників академічної успішності за 100-бальною шкалою в систему оцінок за національною шкалою здійснюється згідно з "Положенням про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти". Ознайомитись з документом можна за покликанням.

2) щодо оскарження результатів контрольних заходів

[2] зміст пунктів може редагуватись з огляду на особливості курсу

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до «Положення про політику та врегулювання конфліктних ситуацій». Ознайомитись з документом можна за покликанням.

3) щодо відпрацювання пропущених занять

Згідно "Положення про організацію освітнього процесу" здобувач допускається до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового екзамену, диференційованого заліку), якщо він виконав усі види робіт, передбачені на семестр навчальним планом та силабусом/робочою програмою навчальної дисципліни, підтвердив опанування на мінімальному рівні результатів навчання (отримав ≥35 бали), відпрацював визначені індивідуальним навчальним планом всі лекційні, практичні, семінарські та лабораторні заняття, на яких він був відсутній. Ознайомитись з документом можна за покликанням.

4) щодо дотримання академічної доброчесності

"Положення про академічну доброчесність" закріплює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, позитивного, сприятливого, доброчесного освітнього і наукового середовища, професійної діяльності та професійного спілкування спільноти Університету, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання. Ознайомитись з документом можна за покликанням.

5) щодо використання штучного інтелекту

"Положення про академічну доброчесність" визначає політику щодо використання технічних засобів на основі штучного інтелекту в освітньому процесі. Ознайомитись з документом можна за покликанням.[3] *"Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації та фальсифікації академічних творів" містить рекомендації щодо використання в академічних текстах генераторів на основі штучного інтелекту. Ознайомитись з документом можна за покликанням.*

6) щодо використання технічних засобів в аудиторії та правила комунікації

---

[3] визначається політика використання ШІ в навчальній дисципліні - дозволене/заборонене, правила використання

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). На гаджетах повинен бути активований режим «без звуку» до початку заняття. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Під час виконання заходів контролю використання гаджетів заборонено (за винятком, коли це передбачено умовами його проведення). У разі порушення цієї заборони результат анульовується без права перескладання. Ознайомитись з відповідним документом можна за посиланням. Комунікація відбувається через електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle.

7) щодо зарахування результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти

Процедури визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти визначаються «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти». Ознайомитись з документом можна за покликанням.[4]

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни застосовується комплекс методів для організації навчання студентів з метою розвитку їх логічного та абстрактного мислення, творчих здібностей, підвищення мотивації до навчання та формування особистості майбутнього фахівця.

Програмний результат навчання[5]	**Метод навчання**	**Метод оцінювання**
ПРН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства. ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень. ПРН 7. Виявляти навички організаційного проектування. ПРН 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.	МН-1– словесні методи (лекція, розповідь пояснення); МН-2 – наочні методи (презентації, комп'ютерні і мультимедійні методи); МН-3 – практичні завдання (ситуації, вправи, задачі); МН-5 – дедуктивні (приклади студентів); МН-14 – творчі (дослідження студентів) МН-15 – проблемно-пошукові (проєкти) МН-18 – метод самостійної роботи;	МФО4 – поточний контроль; МФ05 – усний контроль; МФО6 – практичні завдання; МФО8 – тестовий контроль; МФО1 – екзамен

[4] визначається перелік електронних та інших ресурсів та умови перезарахування

[5] для вибіркових навчальних дисциплін вказується результат навчання

ПРН 10. Мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації.	МН-19 – робота під керівництвом викладача (практичні завдання) МН-20 – інтерактивні методи (дискусія, мозковий штурм, робота в команді (групах)	

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Контрольні заходи[6]

(в разі потреби - розділити за семестрами)

Вид	***Зміст***[7]	***% від загальної оцінки***	***Бал***	
			min	***max***
Поточні контрольні заходи				
	всього	**60**	**35**	**60**
Підсумкові контрольні заходи		**40**	**25**	**40**
Всього:		**100**	**60**	**100**

Процедура проведення контрольних заходів, а саме поточного контролю знань протягом семестру та підсумкового семестрового контролю, регулюється «Положенням про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу студентів».

Фіксація **поточного** контролю здійснюється в “Електронному журналі обліку успішності академічної групи” на підставі чотирибальної шкали - “2”; “3”; “4”; “5”. У разі відсутності студента на занятті виставляється “н”. За результатами поточного контролю у Журналі, автоматично визначається підсумкова оцінка, здійснюється підрахунок пропущених занять.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість “н” в журналі буде виставлено “0” (нуль балів), без права

[6] зміст редагується залежно від наповнення дисципліни

[7] у випадку наявності видів роботи, які оцінюються окремо (проєкт, завдання тощо) прописується в окремому рядку; за відсутності - одним рядком визначається вся сукупність аудиторної роботи (опитування, поточні контрольні тощо) та визначається стандартне значення балів (35/60)

перездачі. Відпрацьоване лекційне заняття в електронному журналі позначається літерою «в».[8]

Критерії оцінювання[9] (за необхідності, поточного та/або підсумкового контролю)

До підсумкового контролю допускаються студенти які за результатами поточного контролю отримали не менше 35 балів. Усі студенти, що отримали 34 балів і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру. За результатами підсумкового контролю (диференційований залік/екзамен) студент може отримати 40 балів. Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не здали екзамен/диференційований залік і повинні йти на перездачу.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях оцінюється в балах (згідно з **Шкалою оцінювання знань за ЄКТС**) і є сумою балів отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Шкала оцінювання знань за ЄКТС:

Оцінка за національною шкалою	**Рівень досягнень, %**	**Шкала ECTS**
Національна диференційована шкала		
Відмінно	90 – 100	A
Добре	83 – 89	B
	75 – 82	C
Задовільно	67 – 74	D
	60 – 66	E
Незадовільно	35 – 59	FX
	0 – 34	F
Національна недиференційована шкала		
Зараховано	60 – 100	-
Не зараховано	0 – 59	-

Студенти, які не з'явилися на заліки/екзамени без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ[10]

[8] можна вказати теми чи завдання, які є обов'язковими до виконання, а також особисті підходи до оцінювання рівня знань здобувачів під час аудиторної роботи

[9] критерії вказуються згідно з особливостями дисципліни.

[10] обов'язково: враховувати вимоги ДСТУ 8302:2015 (відповідно до Наказу № 65, від 4.03. 2016), рекомендації

Основна література:

1. Виклики для менеджменту, XXI століття / Пітер Друккер пер з анг. Т. Літенської. Київ : Вид. група КМ-БУКС, 2020. 240 с.

2. Джим Колінз Від хорошого до величного. Київ: 2022. 368 с.

3. Дяченко Т. О. Основи менеджменту: навч. посіб. Київ: Кондор, 2020. 176 с.

4. Кузьмін О. Є. Теоретичні та прикладні засади менеджменту : навч. посіб. Львів: Національний університет «Львівська політехніка», 2018. 384 с.

5. Кравченко В. О., Пучкова С. І., Тупак С. М. Організація праці менеджера : навч. посіб. Одеса : ОКФА, 2019. 230 с.

6. Михайлов С.І. Менеджмент. 2-ге видання. Навчальний посібник рекомендовано МОН України. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 536 с.

7. Остапчук Т. П. Менеджмент : Підручник / С. Ю. Бірюченко, К. О. Бужимська, І. В. Бурачек та ін.; під заг. ред. Т. П. Остапчук 2021. 856 с.

8. Осовська Г.В., Осовський О.А. Менеджмент: підручник. 4-е вид., перер. і доп. Київ: Кондор-Видавництво, 2015. 563 с.

9. Осовська Г. В. Основи менеджменту : підруч. Київ : Кондор, 2018. 555 с.

10. Палеха Ю. Основи менеджменту. Теорія і практика: навчальний посібник / Юрій Палеха, Григорій Мошек, Ірина Миколайчук. Київ : Видавництво Ліра-К, 2018. 528 с.

11. Петруня Ю.Є., Говоруха В.Б., Літовченко Б.В. Прийняття управлінських рішень. Навчальний посібник. / За заг. ред. Ю.Є. Петруні. 2-ге видання. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 216 с.

12. Рульєв В. А., Гуткевич С. О. Менеджмент : навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 312 с.

13. Сучасний менеджмент у питаннях і відповідях: навч.посібн. за ред.. Балашова А. М., Мошека Г. Є., К. Алерта. 2018. 620 с

14. Хміль Ф. І. Практикум з менеджменту організацій : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Ф. І. Хміль. Львів : Видавництво "Магнолія 2006", 2019. 332 с.

Додаткова література:

15. Батирєв Максим 45 татуювань менеджера. Київ : Вид-во КНЕУ, 2000. 360 с.

16. Іцхак Адізес Як подолати кризу управління. Київ : вид. Фабула, 2019. 272 с.

17. Майкл Портер Конкурентна стратегія. Техніка аналізу галузей і конкурентів. Київ : вид. Наш формат, 2020. 424 с.

18. Нестуля О. О. Основи лідерства. Полтава : ПУЕТ, 2018. 241 с.

19. Пекар Валерій Різноманітний менеджмент. Київ : вид. Фоліо, 2023. 172 с.

Електронні інформаційні ресурси:

Національного агентства з забезпечення якості вищої освіти, використовувати літературу за останні 5-7 років, наводити власні публікації за змістом навчальної дисципліни.

20. Менеджмент : Підручник / С. Ю. Бірюченко, К. О. Бужимська, І. В. Бурачек та ін.; під заг. ред. Т. П. Остапчук. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка». Житомир: Вид-во «Рута», 2021. 856 с. веб-сайт. URL: https://eztuir.ztu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/8068/1/%D0%9C%D0%B5%D0%BD%D0%B5%D0%B4%D0%B6%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82.pdf

21. Інтернет-портал для управлінців. URL: http://www.management.com.ua/

22. Перцович Т.О., Тимків Г.Я., Характеристика Agile-менеджменту як нове слово в системі управління підприємством. Наукові інновації та передові технології. 2022. №11 (13). С. 209-210 веб-сайт. URL: http://perspectives.pp.ua/index.php/nauka/article/view/2819

23. Перцович Т. О., Розумович Н.Ф. Процес сучасного менеджменту через трансформацію функцій №81 (2025) Вісник: ЛТЕУ Економічні науки веб-сайт. URL: http://journals-lute.lviv.ua/index.php/visnyk-econom/article/view/1778

24. Перцович Т. О., Григорська Н. М. Сучасний менеджмент XXI століття, нові виклики та шляхи подолання. Наукові перспективи № 4(58) 2025, с. 798 веб-сайт. URL: https://www.researchgate.net/publication/391791520_SUCASNIJ_MENEDZMENT_HHI_STOLITTA_NOVI_VIKLIKI_TA_SLAHI_PODOLANNA

25 Розумович Н.Ф, Перцович Т.О. Характеристика сутності та практики здійснення міжнародного фінансового менеджменту С. 414 «Наукові інновації та передові технології» (Серія «Управління та адміністрування», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Психологія», Серія «Педагогіка»): журнал. 2023. No 12(26) 2023. С. 783. http://perspectives.pp.ua/index.php/nauka/article/view/6727/6762

26 Перцович Тетяна, Калин Марія, Гринчишин Марія "Ефективний менеджмент за допомогою ШІ",ст. 131 Матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції «Формування стратегії соціально-економічного розвитку підприємницьких структур в Україні» (Національного університету «Львівська політехніка», Львів, 29 листопада 2024) https://drive.google.com/drive/folders/1afsS57qLNX2PlsltIIcsBimBcK5g1148

27. Кузнєцова І. О. Технології прийняття управлінських рішень: монографія. Харків: «Діса плюс», 2023. 430 с. http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/16090/1/%D0%A2%D0%B5%D1%85%D0%BD%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%97%20%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%B9%D0%BD%D1%8F%D1%82%D1%82%D1%8F%20%D1%83%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BB%D1%96%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D1%85%20%D1%80%D1%96%D1%88%D0%B5%D0%BD%D1%8C.pdf.

28. Панкратова О. (2021). ЦИФРОВІЗАЦІЯ ЯК СУЧАСНИЙ ТРЕНД РОЗВИТКУ МЕНЕДЖМЕНТУ. Економіка та суспільство, (33). https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-33-55 https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/927

29. Замковий О. (2022). КОРПОРАТИВНА КУЛЬТУРА ЯК ФАКТОР ФОРМУВАННЯ УСПІШНОСТІ УКРАЇНСЬКОГО ДІЛОВОГО ОТОЧЕННЯ

НА ШЛЯХУ ДО ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ. Економіка та суспільство, (41). https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-41-62 https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1586

30. Тімбілдінг веб-сайт. URL: https://syomochkin.com/treninhy/komandni-treninhy/timbildinh/